

О. О. Дзьобан

Борковський Олександр Михайлович

БОРКОВСЬКИЙ Олександр Михайлович (крипт. і псевд.: А. Б., Ал. Б., Б-й, Олекса Сторожинський, Українець; 29. 03. 1843, с. Загутин біля Сянока, нині Жешув. воєводство, Польща – 05. 10. 1921, с. Ваньовичі, нині Самбір. р-ну Львів. обл.) – публіцист, перекладач, громадський діяч. Закін. Самбір. гімназію (1860). Студіював філологію у Львів. університеті (1860–69). Працював учителем у гімназіях Львова (1866–69, 1872–77, 1881–88), Коломиї (1878), Дрогобича (1889–95, дир.). Брав активну участь у заснуванні товариства «Просвіта»: 1868 – чл. комісії зі складання статуту товариства, а після його затвердження австр. владою обраний чл. першого управління. 1883 – заступник голови товариства. В окремих вип. календаря «Просвіти» опублікував низку статей. 1900 – чл. делегації до Відня зі скаргами на те, що «руський народ покривджений виборчою ординацією і виборчими практиками» («Д^оло», 1900, № 208). Літ.-публіцист. діяльність розпочав оглядом «“Санкт-Петербургские ведомости” о галицькій літературі» // «Правда», 1867, № 25, 26. Публікував у «Зорі» статті про Т. Шевченка, Б. Грінченка, М. Старицького, П. Куліша, Д. Мордовця, праці з проблем культури й науки, хронікал. матеріали про культурне життя на укр. землях, бібліографію книжк. і період. вид. з питань українознавства. Співробітник, ред. часописів «Батьківщина», «Свобода», «Д^оло». Автор праць про слов'ян. діячів культури: В. Караджича (1888; 1899), Г. Мачтета, А. Асника (обидві – 1897). Видав істор. нарис «Богдан Хмельницький» (ч. 1–3 із посиланням «За Костомаровим», Л., 1898–99). Перекладав українською мовою повісті та оповідання, зокрема з рос.: повість І. Потапенка «На справдешній службі» (1897), оповідання С. Добровольського «Ярема» (1900). Серед його перекл. – твори зх.-європ. письменників: оповідання В. Скотта «Верховинська вдова» // «Правда», 1877, № 19–23; повість А. Доде «Фромон молодший і Ріслер старший» (Л., 1883). Опублікував низку рец. на праці укр. вчених. Автор підручників з нім. та лат. граматики для г-зій, брошур «О, щаслива Русе!» (Л., 1901), «Перші хвилі польщини у Львівській академічній гімназії» (Л., 1902), дослідж. «Нові здобутки русинів галицьких на полі шкільництва» // «Зоря», 1862, № 18; «Латинські вправи Шульца-Огоновського» («Зеркало», 1863, № 2–4) – рец. на підручник лат. мови (1883); «Дещо о новій читанці рускій [А. Торонського]» // «Правда», 1868, № 14–16.

Державний архів

ЛНБ ім. В. Стефаника НАНУ. Відділ рукописів. Ф. 206, спр. 916; ф. 167, оп. 2, спр. 352; ф. 11, спр. 687.

Рекомендована література

1. Франко І. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 р. // Зібр. тв.: В 50 т. Т. 41. К., 1984;
2. Дзьобан О. Борковський Олександр Михайлович // Укр. журналістика в іменах. Л., 1995. Вип. 2;
3. Мазурак Я. Літературна Березанщина: Біогр. довід. Березани, 2000.

Бібліографічний опис:

Борковський Олександр Михайлович / О. О. Дзьобан // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-37230>. – Останнє поновлення : 1 січ. 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).